

**PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO
GRUPĖS (5–6 metų)
UGDYMO PROGRAMA**

2018-2019 m.m.

PATVIRTINTA
VTVŽŪM bendrojo ugdymo skyrius
direktoriaus 2018 m. rugpjūčio 30 d.
įsakymu Nr.V1-62

PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO GRUPĖS
(5 - 6 metų)

UGDYMO PROGRAMA
2018 - 2019 m.m.

Programą parengė:

Direktorius Valdas Kazlauskas
Direktoriaus pavaduotoja ugdymui Vanda Jarmalkovič
Priešmokyklinio ugdymo pedagogo Renata Burokienė

Baltoji Vokė
2018m.

Turinys

I. BENDROSIOS NUOSTATOS	4
II. PRIEŠMOKYKLINIO (UGDYMO(SI) PROGRAMOS PRINCIPAI.....	7
III. PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO(SI) PROGRAMOS	8
TIKSLAS IR UŽDAVINIAI.....	8
IV. PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO(SI) TURINYS	8
V. PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO(SI) FORMOS, TECHNOLOGIJOS IR PRIEMONĖS.....	9
VI. UGDYMO(SI) PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS	10
VII. UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ VERTINIMO KRITERIJAI IR POŽYMIAI.....	12
VIII. VAIKO PASIEKIMŲ IR UGDYMO(SI) PERSPEKTYVŲ REFLEKSIJA	16
NAUDOTI ŠALTINIAI	17
LITERATŪRA	18
PROGRAMOS	18

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šalies ekonominio, socialinio, kultūrinio gyvenimo kaita: globalizacija, darnus vystymasis, informacinės visuomenės plėtra, vertybių ir vertybinių nuostatų kaita įpareigoja švietimo bendruomenę labai atidžiai derinti ugdymo tikslus su vaikų, šeimų, bendruomenės ir valstybės poreikiais. Šiandien ugdymo turinys suprantamas ne kaip griežtai reglamentuota programa, o kaip kompleksiškas procesas, kuriame pabrėžiama turima vaiko patirtis ir sąsajos su aktualiais socialilinės kultūros jo gyvenamosios aplinkos poreikiais.

2. Priešmokyklinio ugdymo organizavimas įgyvendinamas pagal Bendrąją priešmokyklinio ugdymo ir ugdymosi programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugsėjo 2 d. Nr. V-779, kuri sudaryta įgyvendinant projektą „Priešmokyklinio ugdymo plėtra“ Nr. VP12.3ŠMM03V02001.

3. Organizuojant priešmokyklinį ugdymą, vadovaujamosi Priešmokyklinio ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. balandžio 11 d. Nr.V-252.

4. Įstaigos priešmokyklinio ugdymo programa yra orientyras, leidžiantis pedagogui kryptingai organizuoti ugdomąją veiklą, kurti kokybiško ugdymo(si) sąlygas, ugdymo(si) turinį „priartinti prie vaiko“. Ugdymo(si) turinys įgyvendinamas atsižvelgiant į kiekvieno vaiko individualius poreikius, prigimtį, patirtį, pomėgius, brandos ypatybes, sveikatą, darželio ir grupių kryptingumą bei reikmes.

5. Programa grindžiama visapusiško ugdymo(si) idėjomis ir apima visas ugdymo(si) sritis.

6. Programa skirta vaikų nuo 5 iki 6 metų ugdytojams, pedagogams, tėveliams/globėjams.

7. Ugdymosi procesas vyksta lietuviu kalba.

8. Priešmokyklinio ugdymo programos turinys nuolat peržiūrimas, atnaujinamas, derinant su švietimui keliamais tikslais ir uždaviniais, strateginiais dokumentais bei atsižvelgiant į vaiko ir šeimos poreikius.

9. Formalieji duomenys apie ugdymo įstaigą, ugdytinius, ugdytojus ir bendruomenę.

9.1 Švietimo teikėjas: VTVŽŪM bendrojo ugdymo skyrius.

9.2. Švietimo teikėjo duomenys (pavadinimas, teisinė forma, grupė): VTVŽŪM bendrojo ugdymo skyrius - savivaldybės biudžetinė įstaiga, turinti juridinio asmens teises. Įstaiga teikia formalųjį švietimą, priešmokyklinį ir vidurinį ugdymą.

9.3. Įstaiga teikia: bendrąjį priešmokyklinį (priešmokyklinio ugdymo bei socialines (priežiūros, maitinimo, dienos miego ir kt.) paslaugas, pradinį, pagrindinį ugdymą ir vidurinį ugdymą.

9.4. Adresas_Vilniaus r. Parko g. 2, Baltoji Vokė 14147;

9.5. Telefonas : 8-5) 235 2223;

9.6. Internetinės svetainės adresas: info@vtvzum.lt

10. Filosofinis - psichologinis bei pedagoginis ugdymo(si) programos pagrindas.

10.1. Priešmokyklinio ugdymo(si) programos pagrindą sudaro humanistinė, egzistencialistinė, fenomenologinė filosofija. Ji pabrėžia vaiko savęs supratimo, saviraiškos, savireguliacijos, sveikatos saugojimo esmę ir svarbą ugdymo(si) procese. Ugdymo(si) programa remiasi psychosocialine vaiko raidos teorija (Froidas, E. Eriksonas, A. Adleris), vaiko emocine ir socialine raida, saugumu. Plačią perspektyvą įstaigoje atskleidžia filosofo-psichologo Ž. Piaže idėjos. Jis vaiko žaidimą laikė kūryba, nes žaisdamas vaikas suvokia ir atkuria pasaulį, įprasmina jį. Vaikui neužtenka žinių, informacijos, patirties gautos iš kitų žmonių. Jis atranda, sužino stebėdamas, fantazuodamas, eksperimentuodamas, kurdamas. Vaiko pažinimo raidą bei intelektualinius poreikius, individualų pasaulio pažinimą, savo mąstymo konstravimą akcentuoja kognityvinė vaiko raidos teorija. (Ž. Piaže. Dž. Bruneris).

10.2. Vaiko sveikatos ugdymas – vienas iš pagrindinių ugdymo prioritetų. Pametei daiktą – nieko nepametei, praradai laiką – daug praradai, netekai sveikatos – visko netekai (liaudies išmintis). Įdomūs žaislai, informacinių žinių gausa, gražiai sutvarkyta aplinka, nebesuteikia gyvenimo džiaugsmo jei vaikas pasiligojęs, turi sveikatos problemų. Turėdami aiškia sveikatos ugdymo ikimokyklinėje įstaigoje ir mokykloje koncepciją, parenkame efektyvias sveikatos stiprinimo priemones ir būdus. Žinios apie ugdytinių gyvenimo būdą, jaunimo sveikatą, įpročius ir įgūdžius, leidžia sėkmingai spręsti sveikatos ugdymo problemas institucijoje.

10.3. Ugdymo procesas grindžiamas vaiko ekologinio supratingumo, gamtosaugos patirties plėtojimu – ekologinės raidos teorija (U. Bronfenbrenneris, R. R. Sears). Turinyje pabrėžiama gamtinės, socialinės ir kultūrinės aplinkos įtaka vaiko ugdymui(si), bendravimo, partnerystės ryšių įtaka.

10.4. Humanistinės filosofijos ir vertybinių nuostatų formavimas integruotas į visą ugdymo(si) turinį. Vadovaujantis šia filosofija ir vertybinėmis nuostatomis, vaikas pažįsta save ir supantį pasaulį, atranda santykius su kitais žmonėmis, savimi, gamta, socialine aplinka, visuomene.

11. Priešmokyklinio ugdymo(si) ir šiuolaikinį požiūrį į vaiką ir jo ugdymą nusakančių strateginių dokumentų sąsajos.

11.1. Grupėje kiekvienas vaikas yra priimtinas kaip asmenybė, garantuojamos teisės ir galimybės vystytis, augti sveikam, gyventi sutvarkytoje, saugioje aplinkoje, jaustis laukiamam, mylimam ir vertingam. Glaudžiai bendradarbiaudami su šeima, padėdami jai atlikti vaiko globos ir ugdymo funkcijas, tenkiname vaiko poreikius visose raidos pakopose.

11.2. Vaiko teisių paisymas – svarbiausia įstaigos pedagogų taisyklė. Vaikas turi teisę lavinti savo gebėjimus, laisvai reikšti savo nuomonę.

12. Priešmokyklinio ugdymo(si) grupės programos ir vaikų poreikių sąsajos.

12.1. Šia programa siekiame:

12.1.1. tenkinti kiekvieno vaiko poreikį žaisti, judėti, kurti, pažinti, eksperimentuoti;

12.1.2. sudaryti sąlygas augti fiziškai ir psichiškai išsivysčiusiai asmenybei, turinčiai teigiamą savivertę, norinčiai ir gebančiai reikšti save;

12.1.3. garantuoti vaikui galimybę rinktis veiklą pagal interesus ir poreikius;

12.1.4. garantuoti interesų bei poreikių plėtojimą bei nuoseklų vaiko gebėjimų ugdymą(si).

12.2. Komandinis darbas, projektinio metodo taikymas ugdymo praktikoje – tai pagrindiniai varikliai, siekiant užsibrėžtų tikslų. Vaikas įstaigoje pats svarbiausias asmuo, dėl kurio mes čia esame. Atsižvelgiant į vaiko interesus ir poreikius, jam sudarytos sąlygos augti, skleistis ir tobulėti.

13. Tėvų, vietos bendruomenės poreikių ir priešmokyklinio ugdymo(si) grupės ugdymo programos sąsajos.

13.1. Mokyklos, kaip šiuolaikinės institucijos, dirbančios pagal priešmokyklinio ugdymo programą paskirtis - padėti šeimai ugdyti vaiką. Įstaigos bendruomenė siekia:

13.1.1. pažinti įstaigą lankančių vaikų šeimas;

13.1.2. rinkti informaciją apie emocinę, socialinę ir kultūrinę vaiko aplinką;

13.1.3. įvertinti, kokią patirtį vaikai į ugdymo instituciją „atsineša“ iš namų ir bendruomenės aplinkos;

13.1.4. numatyti vaiko ugdymo(si) darną garantuojančias sąlygas.

13.2. Tėvai – aktyvūs įstaigos pedagogų pagalbininkai. Jie aktyviai dalyvauja bendruose projektuose, akcijose, teminėse vakaronėse, rytmečiuose, popietėse, sportinėse varžybose, išvykose.

13.3. Priešmokyklinio ugdymo(si) programa siekia įvertinti ir tenkinti individualius, vaiko raidą atitinkančius tėvų poreikius, skatinti demokratiškų santykių plėtojimą tarp vaikų, tėvų, pedagogų bei vietos bendruomenės.

14. Įstaigoje teikiamų paslaugų, personalo ir priešmokyklinio ugdymo(si) programos sąsajos.

14.1. Atsižvelgdama į vaikų, šeimos poreikius ir susitarimą su bendruomene įstaiga nuolat plečia teikiamų paslaugų spektrą.

14.2. Įstaigos darbo laiko trukmė 10,5 val. per dieną; dirba (nuo 7.00 val. iki 17.30 val.);

14.3. Įstaigoje vykdomos priešmokyklinio ugdymo(si) programos. Ugdomasis procesas užima didžiąją laiko dalį, teikiamos socialinės paslaugos: priežiūros, maitinimo, pietų miego.

14.4. Vaikų maitinimas ir poilsis yra organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. V-313 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2010 „Įstaiga, vykdanči priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo.

14.5. Įstaigoje dirba aukštąjį arba aukštesnįjį išsilavinimą turintys pedagogai, nuolat siekiantys tobulinti pedagoginę kompetenciją, jaučiantys atsakomybę už ugdymo rezultatus ir profesinį tobulėjimą.

14.6. Įstaigoje veikia Vaiko gerovės komisija. Ji sprendžia specialiojo ugdymosi poreikių vertinimą, ugdymo organizavimą ir ugdymo turinio taikymą bei siuntimą į pedagoginę, psichologinę tarnybą (PPT).

14.7. Tėvams teikiamos informavimo ir konsultavimo paslaugos.

14.8. Įstaigoje organizuojamos meninio ugdymo (šokių, muzikos, dailės) valandėlės, dainuojam.

14.9. Muzikos valandėles organizuoja meninio ugdymo pedagogas.

14.10. Organizuojami šokio užsiėmimai.

14.11. Bendrosios praktikos slaugytoja teikia vaikams pirmąją medicininę pagalbą, prižiūri sanitarinį higieninį stovį bei vaikų maitinimą įstaigoje;

14.12. Įstaigoje ypatingas dėmesys skiriamas darbuotojų kompetencijos tobulėjimui, savišvietai, savianalizei, profesiniam bendradarbiavimui bei nuolatiniam mokymuisi.

II. PRIEŠMOKYKLINIO (UGDYMO(SI) PROGRAMOS PRINCIPAI

15. Numatyti priešmokyklinio ugdymo(si) principai iš esmės apsprendžia ugdymosi kryptingumą, padeda išsikelti uždavinius, parinkti ugdymo turinį, metodus, priemones, kurti aplinką ir organizuoti ugdymo procesą.

16. Įstaigos priešmokyklinio ugdymo(si) programa grindžiama humaniškumo, demokratiškumo, sveikatingumo, individualumo, specifiškumo, integralumo, atsinaujinimo, tikslingumo, socialinio – kultūrinio kryptingumo, tęstinumo, įvairovės bei nacionalumo principais.

16.1. Humaniško - demokratiško principas – gerbti vaiką kaip asmenybę, garantuoti jam teisę gyventi ir elgtis pagal prigimtį bei asmeninę patirtį. Suteikti laisvę ir teisę rinktis, išreikšiant savo norus, poreikius, pageidavimus, sumanymus, kūrybiškumą;

16.2. Sveikatingumo - individualumo principas – laiduoti saugią aplinką, ugdyti nuostatą savarankiškai laikytis asmens higienos, pratinti saugoti savo ir kitų fizinę bei psichinę sveikatą, švarinti aplinką, saugiai jaustis ir elgtis artimiausioje aplinkoje. Kiekvieną vaiką vertinti kaip individualybę, unikalų ir nepakartojamą. Organizuoti ugdomąjį procesą, atsižvelgiant į vaiko sveikatą, galimybes, turimą patirtį, pomėgius, brandos ypatybes;

16.3. Integralumo –atsinaujinimo principas – sudaryti sąlygas skirtingų kompetencijų integracijai į įvairias ugdymo(si) sritis. Įžvelgti kiekvieno vaiko maksimalių galimybių ir gebėjimų ribas ir garantuoti tolesnę sėkmingą jų plėtotę;

16.4. Socialinio - kultūrinio kryptingumo – įvairovės principas – ugdymosi turinį orientuoti į vaiko gyvenimui ir ugdymui(si) reikalingų socialinių, kultūrinių gebėjimų plėtrą. Ugdyme taikyti formų įvairovę, sudaryti sąlygas plėtoti gebėjimus ir kompetencijas.

- 16.5. Tęstinumo principas – laiduoti kokybiškai tinkamą perėjimą nuo ugdymo(si) šeimoje prie ugdymosi priešmokyklinėje įstaigoje, o vėliau – prie ugdymo(si) mokyklinėje. Sudaryti nenutrūkstamo ugdymo proceso prielaidas vaikui pereinant iš vieno amžiaus raidos tarpsnio į kitą;
- 16.6. Nacionalumo principas – ugdomas savo krašto patriotas, gebantis remtis krašto tradicijomis, rūpinasi tapatybės išsaugojimu, savo krašto etniškai įvairia kultūros tradicija.

III. PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO(SI) PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

17. Pagrindinis priešmokyklinio ugdymo (si) programos tikslas: kuriant saugią ir sveiką ugdomąją aplinką, puoselėjant mokymosi kultūros ir darnaus vystymosi idėjas, bendradarbiaujant su šeima, padėti vaikui tenkinti prigimtinius, pažintinius, socialinius, saviraiškos, kultūros, etninius poreikius, saugoti ir stiprinti fizinę bei psichinę sveikatą, siekti visapusiško vaiko ugdymo(si).

18. Uždaviniai:

18.1. kartu su vaikais ir jų tėvais, vietos bendruomene kurti patrauklią, funkcionalią saugią, vaiko poreikius atitinkančią aplinką;

18.2. ugdyti vaiko socialinio, pažinimo, komunikavimo, meninius, sveikatos, saugojimo įgūdžius;

18.3. gebėjimą reikšti savo mintis, jausmus bei skatinti vaiko poveikį ugdymo(si) aplinkai;

18.4. ieškoti naujų sveikatos ugdymo būdų ir priemonių, taikyti savitus metodus, stiprinti psichinę ir fizinę sveikatą;

18.5. bendradarbiauti su vietos bendruomene ir šeima, įtraukti į ugdomąją veiklą, bendrus projektus;

18.6. sudaryti visapusiškas sąlygas saviraiškai ir savirealizacijai integruotai ugdant visas vaiko kompetencijas, skatinti praktinę jų išraišką;

18.7. plėtoti socialinius ryšius, garantuoti tėvams kokybišką paslaugą, užtikrinti priešmokyklinuko ugdymo(si) tęstinumą;

18.8. skleisti vaiko fizinę, protinę, emocinę ir socialinę galią, siekti žaismės ugdomajame procese;

18.9. turtinti vaikų patyrimą per sąlytį su gamta, aplinkiniu pasauliu, ugdyti ekologinį supratingumą, plėtoti gamtosaugos patirtį;

18.10. vertinant vaiko pažangą stiprinti savosios vertės pajutimą, skatinti saviraišką, poreikį tobulėti.

IV. PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO(SI) TURINYS

19. Ugdymo(si) turinio samprata.

19.1. Įstaigoje ugdymo(si) turinys suprantamas, kaip procesas, kurio metu išskiriami du ugdymo(si) lygmenys: numatomas ir įgyvendintas turinys. Ugdymo(si) turinys apibrėžiamas kaip turinio, metodų ir aplinkos visuma. Jame atspindi, kaip vaikas ugdomas, ką ugdomosi, kokias vertybines nuostatas, gebėjimus, žinias ir gyvenimišką patirtį priešmokykliniame amžiuje įgyja veikdamas

(žaisdamas, judėdamas, bendraudamas, pažindamas bei kurdamas), kokia mikroaplinka, socialinė įtaka. Kita svarbi ugdymo turinio sudedamoji dalis – tai numatytos vaikų veiksenos.

19.2. Priešmokyklinio ugdymo(si) programos turinyje numatyta, kokių kompetencijų vaikas turėtų įgyti priešmokykliniame amžiuje.

19.3. Įgyvendinant numatytą ugdymo turinį, kiekvienas pedagogas ieško būdų ir metodų, kaip žaismingai organizuoti kasdieninę vaikų veiklą, apmąsto ką veikdamas vaikas gali sėkmingai ugdytis programoje numatytas kompetencijas.

20. Ugdymo(si) turinio sudarymas.

20.1. Ugdymosi turinys sudarytas atsižvelgiant į atskiras kompetencijas, apimančias vertybines nuostatas, įgytus gebėjimus, įgūdžius bei patirtį skirtinguose amžiaus tarpsniuose:

20.1.1. socialinė kompetencija (12 psl. 34.1, 34.2, 34.3);

20.1.2. sveikatos saugojimo kompetencija (13 psl 35.1, 35.2)

20.1.3. komunikavimo kompetencija (13 psl. 36.1, 36.2);

20.1.4. pažinimo kompetencija (14 psl. 37.1);

20.1.5. meninė kompetencija (15 psl. 38.1, 38.2)

21. Ugdymo(si) turinio dėstymas.

21.1. Priešmokyklinio ugdymo(si) turinys orientuotas į vaiko poreikius, interesus, galimybes bei ugdymosi patirtį. Sudarytas remiantis visuminio, nedalykinio, integralaus ugdymo nuostatomis. Ugdymosi turinys pasižymi vertybių, gebėjimų ir žinių darna, numatytos kryptingos vaiko veiksenos atskirose kompetencijose.

22. 2018-2019 m. m. grupėje numatomos šventės, parodos ir renginiai.

V. PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO(SI) FORMOS, TECHNOLOGIJOS IR PRIEMONĖS

23. Priešmokyklinio ugdymo(si) formos.

Priešmokykliniame amžiuje pagrindinė vaikų ugdymo(si) organizavimo forma yra įvairi vaikų veikla. Tai gali būti visos grupės, mažos vaikų grupelės arba individuali vieno vaiko veikla. Ugdymo proceso pagrindas – žaidybinė veikla. Pasirenkant ugdymo(si) organizavimo formas, metodus, būdus, priemones auklėtoja siekia žaismės integruojant žaidybinius elementus į visą ugdomąjį procesą.

24. Ugdymo(si) technologijos.

24.1. Ugdymo(si) technologija – metodinių būdų sistema ugdymo(si) tikslams įgyvendinti.

24.2. Taikomos technologijos skatina vaikus kurti, interpretuoti, atrasti, priimti bendrus sprendimus, susitarti dėl bendros veiklos, bendrauti, bendradarbiauti. Abipusė sąveika leidžia būti aktyviems

proceso dalyviams. Aplinka viena iš svarbiausių ugdymosi veiksnių, todėl pedagogas modeliudamas, kurdamas, keisdamas, pritaikydamas aplinką daro didžiulį poveikį vaiko ugdymui(si).

24.3. Įstaigoje taikomos ugdymo(si) technologijos:

24.3.1. Ugdymosi skatinimas, sukuriant tinkamą aplinką: pedagogas sukuria atskiras erdves vaiko veiklai; skatina susikurti vietas žaidimams, veiklai; pripažįsta vaiko teisę rinktis veiklą, buvimo vietą, draugus, laisvai judėti iš vienos erdvės į kitą.

24.3.2. Kūrybinė vaiko ir pedagogo sąveika: pedagogas įtraukia vaikus į veiklą siūlydamas gerą idėją, temą, problemą, sumanymą. Skatina vaikus interpretuoti, nereglamentuoja vaiko veiklos žingsnių, bet pastebi, gerbia, palaiko vaikų sumanymus, padeda juos išplėtoti.

24.3.3. Spontaniškasis ugdymas: pedagogas pritaria vaiko veiklai, ją gerbia, laiko vertinga patirtimi, emociškai palaiko, pasidžiaugia, ugdymui naudoja netikėtai susikūrusias situacijas, pasiūlo priemones jo poreikiams bei interesams tenkinti.

24.3.4. Visi šie išvardyti ugdymo(si) metodai, būdai leis įgyvendinti ugdymo(si) programą, orientuotą į vaiką, jo kompetencijas.

25. Ugdymo(si) priemonės.

25.1. Įstaigoje siekiame, kad ugdymo(si) priemonės:

25.1.1. tenkintų priešmokyklinio amžiaus vaiko poreikį žaisti, bendrauti, bendradarbiauti;

25.1.2. skatintų norą puoselėti ir saugoti savo ir kitų sveikatą;

25.1.3. ugdytų vaiko savarankiškumą, saviraišką, kūrybiškumą, meninių gebėjimų ugdymąsi;

25.1.4. sudarytų sąlygas plėtoti vaiko kultūrai, poreikiams, pomėgiams, interesams;

25.1.5. tenkintų vaiko poreikį judėti.

VI. UGDYMO(SI) PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

26. Vaiko pasiekimų vertinimas.

26.1. Vertinimas – tai nuolatinis informacijos apie vaiką, jo ugdymosi ypatumus bei daromą pažangą kaupimas, interpretavimas, apibendrinimas.

26.2. Bendradarbiaudama su tėvais, grupės auklėtojas du kartus per metus – rudenį ir pavasarį – vertina vaiko pasiekimus aprašu, vadovaudamasi „Vaiko brandumo mokyklai“ rodikliais, „Priešmokyklinio ugdymo standartu“ (2014 m.)

26.3. Vertinimas padeda pedagogams, dirbantiems pagal priešmokyklinę ugdymo programą, analizuoti ugdymo instituciją lankančio vaiko pasiekimų kaitą.

27. Vaiko pasiekimų vertinimo tikslai:

27.1. pažinti vaiką jo individualybę;

27.2. išsiaiškinti vaiko ugdymo(si) ypatumus ir mokymo(si) stilių;

- 27.3. nustatyti pasiekimų lygį ir daromą pažangą;
- 27.4. nustatyti vaiko ugdymo(si) perspektyvas, kryptingai siekti programoje iškeltų tikslų;
- 27.5. pritaikyti ugdymosi procesą vaikų grupės ir kiekvieno vaiko poreikiams bei galimybėms.
28. Vertinimo procesas suteikia informacijos ir remia visuminę asmenybės sklaidą skatinančius ugdymo būdus. Galutinis šio siekio tikslas – padėti vaikui pačiam vertinti save. Įsivertinimo esmė – padėti vaikui tapti nepriklausomu ir savarankišku, pajauti savo vertę ir siekti saviraiškos.
29. Vaiko pasiekimų ir pažangos vertinimo procesas.
- 29.1. Vertinimas - planuojamas, nenutrūkstamas, grįžtamasis procesas, kuris garantuoja gerą vaiko savijautą ir skatina ugdymą(si). Pedagogas, siekdamas pažinti vaiką ir įvertinti jo pasiekimus stebi jį, taiko pedagogo kompetencijos rėmuose apibrėžtus pažinimo metodus, padedančius išsiaiškinti vaiko turimą patirtį, savijautą, fizinę brandą, poreikius, interesus, gebėjimus bendravimo ir veiklos ypatumus, namų kultūrinę aplinką, šeimos socialinę padėtį, lūkesčius bei nuostatą į ugdymą. Apie vaikų pasiekimų vertinimą informuojami tėvai asmeniškai, laikantis konfidencialumo.
- 29.2. Vaiko aplankai: Vaiko darbeliai, atliktos užduotėlės, klausimynai tėvams kaupiami per mokslo metus.
- 29.3. Kaip dažnai bus vertinami vaiko pasiekimai: pedagogas stebi ir analizuoja vaiko veiklą visą laiką. Derindamas formalų ir neformalų stebėjimą, fiksuoja stebėjimo užrašuose, stengiasi susidaryti kiekvieno vaiko įgūdžių bei gebėjimų vaizdą. Vaiko pasiekimai vertinami mokslo metų eigoje, pagal ugdymo(si) pasiekimų vertinimo kriterijus ir požymius, atsižvelgiant į individualius vaiko poreikius.
- 29.4. Formalus vertinimas vyksta du kartus per metus – rudenį ir pavasarį.
30. Vaiko pasiekimų ir pažangos rinkimo metodai ir būdai: vaiko stebėjimas, pokalbiai su vaiku, vaiko veiklos ir kūrybos produktų analizė, atskiros ugdymo srities tyrimai, klausimynai tėvams.
31. Duomenų apie vaiko pasiekimus fiksavimas ir kaupimas.
- 31.1. Informacijos apie vaiko pasiekimus dokumentavimas:
- 31.1.1. Vertinimo medžiaga bus dokumentuojama vaiko pasiekimų aplanke. Jame kaupiami vaiko dailės ir kiti darbeliai, sukurtos knygelės, įvairios veiklos stebėjimų užrašai, pedagogo refleksija apie vaiko pasiekimų lygį, daromą pažangą ir ugdymo perspektyvą.
- 31.1.2. Vaiko fizinis (ūgio, svorio) išsivystymas įvertinamas kasmet, mokslo metų pradžioje, kad būtų galima tinkamai planuoti, koreguoti mokslo metų veiklą.
32. Vertinimo etikos reikalavimų bei konfidencialumo laikymasis: vaiko vertinimo duomenys neviešinami, garantuojamas jų saugumas. Su individualia vaiko pažanga ir pasiekimais tėvai supažindinami bendraujant asmeniškai, laikantis etikos reikalavimų ir konfidencialumo.

33. Numatoma kam ir kaip bus panaudojama vertinimo informacija: informacija apie vertinimą kaupiama ir analizuojama. Ji reikalinga ugdymo tęstinumui įstaigoje ir šeimoje garantuoti, vaiko raidai prognozuoti bei vystymosi netolygumams pašalinti.

VII. UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ VERTINIMO KRITERIJAI IR POŽYMIAI

34. Socialinė kompetencija.

34.1. Suvokia save ir kitus, žino svarbią asmeninę informaciją.

5-6 m. - Žino savo ir šeimos narių vardus, savo pavardę, adresą. - Gerai orientuojasi žinomoje aplinkoje ir dažnai lankomose vietose. - Žino vietovės svarbesnes vietas, jas apibūdina.
--

34.2. Įgyja socialinio bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžių.

5-6 m. - Turi draugų, žaidžia didesnėmis grupelėmis. - Geba veikti kartu, ieško susitarimų. - Žino ir laikosi žaidimo taisyklių.

34.3. Įgyja pasitikėjimą savimi ir savo gebėjimais.

5-6 m. - Laisvai interpretuoja veikdamas, žaisdamas, atlikdamas įvairius darbus. - Aktyviai organizuoja žaidimus, siūlo savo idėjas.
--

35. Sveikatos saugojimo kompetencija.

35.1. Turi elementarių žinių apie kūną, jo priežiūrą, sveiką gyvenimą.

5-6 m.

- Pažįsta savo kūną, žino kaip jį prižiūrėti.
- Laikosi asmens higienos, žino higienos priemonių paskirtį.
- Pastebi netvarką aplinkoje, ją tvako.

35.2. Rūpinasi savo ir kitų sveikata ir saugumu.

5-6 m.

- Žaidžia judrius ir komandinius žaidimus, aktyviai sportuoja.
- Atlieka judesius naudojant įvairius įrankius.
- Skiria eismo ženklus, žino jų reikšmes.
- Saugiai naudojasi stalo įrankiais ir aštriais daiktais.

36. Komunikavimo kompetencija.

36.1. Turi norą pasakoti, informuoti, bendrauti ir bendradarbiauti.

5-6 m.

- Perteikia savo įspūdžius, patirtį draugams.
- Derina savo nuomonę su suaugusiojo.
- Kuria savo pasakas.
- Susitaria su draugais dėl bendros veiklos.
- Vartoja vaizdingus žodžius, palyginimus.
- Pasakoja pagal iliustracijų serijas.

36.2. Įgyja poreikį domėtis knygomis, skaitymu, rašymu.

5-6 m.

- Kuria savo knygutę ir pristato draugams.
- Turi savo mėgiamas knygeles, jas restauruoja.
- Atpažįsta raides, jas užrašo.
- Rašo savo vardą, suranda savo vardo raides tekste.
- Skaito raidžių junginius, žodžius.

37. Pažinimo kompetencija.

37.1. Domisi savimi ir aplinka.

5-6 m.

- Žino apie gyvūnų jauniklių kilmę, prigimtį.
- Knygelėse ieško informacijos apie gyvūnus, augalus.
- Išvardina savaitės dienas, metų laikus.
- Žino bendruomenės gyvenimo tradicijas.
- Domisi senoviniais daiktais.

37.2. Įgyja skaičiavimo gebėjimų, klasifikuoja daiktus, skiria jų ypatybes.

5-6 m.

- Skaičiuoja iki 10 .
- Atpažįsta skaitmenis iki 10.
- Sudaro skaičių seką, ją įsimena.
- Nusako daiktų erdvinę padėtį.
- Skiria įvairių spalvų atspalvius.

38. Meninė kompetencija

38.1. Geba naudotis ir kurti meninės raiškos priemonėmis

5-6 m.

- Piešdami užpildo visą lapą.
- Pritaiko ornamentinį vaizdavimą plokštumoje.
- Kerpa geometrines figūras ir netaisyklingas formas.
- Naudoja mišrias technikas.

38.2. Geba improvizuoti, muzikuoti, šokti

5-6 m.

- Reiškia nuomonę apie savo ir kitų vaidybą, skirstosi vaidmenimis.
- Aplinkos daiktus taiko dekoracijoms.
- Improvizuoja pagal grojamą muziką.
- Dainuoja kartu ir po vieną.
- Ritmiškai atlieka šokių judesius.
- Šokdami orietuojasi erdvėje.
- Žaidžia muzikinius ratelius, žaidimus.

VIII. VAIKO PASIEKIMŲ IR UGDYMO(SI) PERSPEKTYVŲ REFLEKSIJA

39. Įstaigos programoje pateikti vaiko pasiekimų ir pažangos vertinimo kriterijai, metodai bei procedūros, pedagogų bus nuolat tobulinami atsižvelgiant:
- 39.1. ar vertinimo kriterijai atitinka vaiko emocinio, socialinio, pažintinio ir fizinio ugdymo tikslus;
 - 39.2. ar vaiko pasiekimų vertinimo kriterijai ir požymiai aktualūs šiandieniniam vaikui;
 - 39.3. ar vertinimas leidžia pedagogui išvelgti tipiškus vaiko ugdymo(si) pasiekimus, ypatingus pasiekimus, individualius pasiekimus;
 - 39.4. ar numatyti pasiekimų vertinimo kriterijai orientuoti į perspektyvą;
 - 39.5. ar vertinimas padės gerinti ugdymo(si) kokybę bei plėtoti vaiko pasiekimus;
 - 39.6. ar vertinimo metodika grindžiama pedagogo lūkesčiais;
 - 39.7. ar vertinimas garantuos vaikui psichologinį saugumą, sėkmės išgyvenimą;
 - 39.8. ar pakankamai lanksti pasiekimų vertinimo sistema ir procedūros;
 - 39.9. ar vertinimas turės poveikį įstaigos kultūros kaitai.
40. Vaiko pasiekimai yra tiesiogiai susiję su ugdymo programos ir jos įgyvendinimo kokybe. Vaiko galimybes atitinkantis nuolatinis vaiko pasiekimų augimas rodys įstaigos ugdymo kokybę bei įstaigos pasirengimą įgyvendinti ugdymo tikslus ir uždavinius.

NAUDOTI ŠALTINIAI

1. Bendroji priešmokyklinio ugdymo ir ugdymosi programa, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugsėjo 2 d. įsakymas Nr. V-779.
2. Atnaujinta ir 2014 m. rugsėjo 2 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu patvirtinta „Priešmokyklinio ugdymo bendroji programa“, (kuri sudaryta įgyvendinant projektą „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo plėtra“) Nr. VP12.3ŠMM-03V02001.
3. Priešmokyklinio ugdymo organizavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. balandžio 11 d. Nr.V-252.
4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymas Nr. V-313 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2010 „Įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“.

LITERATŪRA

1. Bulotaitė L., Gudžinskienė V., Monkevičienė O., Jakučiūnienė D. Gyvenimo įgūdžių ugdymas.
2. Monkevičienė O. Naujojo ugdymo bei kūrybinio jo įgyvendinimo būdų psichologinės-pedagoginės ištakos. Vėrinėlis. Knyga auklėtojai I- dalis.
3. Monkevičienė O. Užsienio valstybių ikimokyklinio ugdymo programų modeliai / Vėrinėlis. Knyga auklėtojai II - dalis.- V.: Leidybos centras, 1995.

PROGRAMOS

1. Metodinės rekomendacijos ugdymo programai rengti, Vilnius, 2006.
2. Priešmokyklinio ugdymo bendroji programa, 2014.
3. Aukime sveiki ir stiprūs. Vaiko sveikatos ir fizinio ugdymo programa.
4. Bendroji priešmokyklinio ugdymo ir ugdymosi programa. 2014.
5. Monkevičienė O. Ankstyvojo ugdymo vadovas. V.: Minklės leidyba, 2001.